

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2016
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Viron vuoden 2016 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2016) 327 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu ... päivänä ...kuuta ...,
Viron vuoden 2016 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Viron vuoden 2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston
lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 26 päivänä marraskuuta 2015 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2016 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 17 ja 18 päivänä maaliskuuta 2016. Komissio hyväksyi 26 päivänä marraskuuta 2015 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Viro kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 18 ja 19 päivänä helmikuuta 2016, ja neuvosto antoi sen 8 päivänä maaliskuuta 2016³. Koska Viro kuuluu maihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa tiiviisti yhteydessä toisiinsa, Viron olisi varmistettava, että suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (2) Viroa koskeva vuoden 2016 maaraportti julkaistiin 26 päivänä helmikuuta 2016. Siinä arvioitiin Viron edistymistä neuvoston 14 päivänä heinäkuuta 2015 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu. Komissio esitteli 8 päivänä maaliskuuta 2016 perusteellisen tarkastelun tulokset. Komissio päättelee analyysinsä perusteella, että Viron makrotaloudessa ei ole epätasapainoja.
- (3) Viro toimitti vuoden 2016 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2016 ja vuoden 2016 kansallisen uudistusohjelmansa 10 päivänä maaliskuuta 2016. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUVL L 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013⁴ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa tämän säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.
- (5) Viroon sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Hallitus suunnittelee vuoden 2016 vakausohjelmassaan, että vuosina 2016–2018 julkisen talouden alijäämä on noin 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja myöhempinä vuosina rahoitusasema tasapainottuu. Rakenteellisesti Viron julkinen talous pysyy koko ohjelmakauden ajan keskipitkän aikavälin tavoitteessa, joka on rakenteellisesti tasapainoinen rahoitusasema. Vakausohjelman mukaan julkisen velan odotetaan pysyvän noin 10 prosentissa suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja supistuvan sen jälkeen noin 9 ½ prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava vuonna 2016, mutta optimistinen vuonna 2017. Komission kevään 2016 talousennusteen perusteella rakenteellisen rahoitusaseman ennustetaan heikkenevän 0,6 prosentin ylijäämästä suhteessa BKT:hen vuonna 2015 tasapainossa olevaan rahoitusasemaan vuonna 2016 ja edelleen hienoiseen 0,2 prosentin alijäämään vuonna 2017. Tämän kehityksen voidaan katsoa olevan lähellä julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta. Mahdollisia muita poikkeamia arvioidaan suhteessa vaatimukseen pitää rakenteellinen rahoitusasema julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa. Neuvosto katsoo vakausohjelmasta tekemänsä arvioinnin ja komission kevään 2016 talousennusteen perusteella, että Viron odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Viro on edistynyt merkittävästi työmarkkinoille osallistumisen lisäämisessä ja toteuttanut muun muassa työkykyä koskevan uudistuksen. Tämä tammikuussa 2016 voimaan tullut uudistus pannaan täysimääräisesti täytäntöön tammikuussa 2017. Se lisää yleisesti työvoiman tarjontaa. Pitkään työmarkkinoilta poissa olleiden ihmisten työllistämässä riittää haasteita. Uusilla aktiivisilla työmarkkinatoimilla, joita ollaan käynnistämässä, autetaan työkykyä koskevan uudistuksen piirissä olevia henkilöitä pääsemään työmarkkinoille ja pysymään siellä. Myös taloudelliseen tukijärjestelmään on tehty muutoksia.
- (7) Viro on toteuttanut toimia, joilla parannetaan työnteon kannustimia keventämällä työn verotusta kaikissa tuloluokissa, mukaan lukien matalapalkkaiset. Tämä on voinut osaltaan johtaa siihen, että Virossa on EU:n keskiarvoa alhaisempi työttömyysaste ja korkeampi matalan osaamistason työntekijöiden työllisyysaste. Jo hyväksyttyihin toimenpiteisiin kuuluu vuodelle 2017 suunniteltu matalapalkkaisille työntekijöille myönnettävä ylimääräinen veronalennus. Tämä kuitenkin johtaa korkeaan efektiiviseen marginaaliveroasteeseen, mikä saattaa luoda matalapalkkaloukun ja lisätä pimeän palkanmaksun houkuttelevuutta. Näiden toimenpiteiden vaikutukset selviävät vasta arvioinnissa.
- (8) Elinikäistä oppimista koskevan vuoden 2020 strategian ja ammatillisen koulutuksen vuosien 2015–2018 toimintaohjelman täytäntöönpanolla on autettu lisäämään osallistumista ammatilliseen koulutukseen ja parannettu sen soveltuvuutta työmarkkinoiden tarpeisiin. Oppisopimuskoulutuksessa ammattiin opiskelevien henkilöiden osuuden ennustetaan kasvavan, mutta ammatillisen koulutuksen keskeyttävien osuus on pysynyt huolestuttavan korkeana.
- (9) Varhaiskasvatuksessa on vielä pulaa resursseista, ja 0–3-vuotiaiden hoitopaikkoja on liian vähän. Tilanne on kuitenkin parantumassa hoitopaikkojen määrän kasvaessa vuosi vuodelta.

- (10) Virossa oli vuonna 2014 EU:n suurin sukupuolten välinen palkkaero, 28,3 prosenttia. Vaarana on, että naisten potentiaalia ei hyödynnetä täysimääräisesti työmarkkinoilla. Sukupuolten välistä palkkaeroa selittävät muun muassa ammatillinen ja alakohtainen eriytyminen sukupuolten mukaan työmarkkinoilla, yksityisen sektorin palkkojen läpinäkymättömyys sekä hoitovelvollisuuksista johtuvat naisten pidemmät katkokset työurassa. Hallitus on ilmoittanut useista toimenpiteistä, joilla puututaan sukupuolten väliseen palkkaeroon. Suunniteltuihin toimenpiteisiin, jotka on vielä hyväksyttävä ja pantava täytäntöön, kuuluvat muun muassa seuraavat: parannetaan tietojen keruuta, annetaan työsuojeluviranomaisten tehtäväksi valvoa, miten työnantajat soveltavat samapalkkaisuuden periaatetta, edistetään palkkojen läpinäkyvyyttä, kannustetaan isiä ottamaan osa vanhempainlomasta ja parannetaan päivähoitopalvelujen saatavuutta. Vuosien 2016–2023 sosiaaliturvaohjelma sisältää tavoitteita sukupuolten tasa-arvon parantamiseksi. Ohjelman toimenpiteillä puututaan sukupuolten eriytymiseen työmarkkinoilla ja torjutaan stereotypioita. Lisäksi suunnitellaan toimenpiteitä, joilla helpotetaan perheiden hoivataakkaa ja autetaan lapsia hoitaneita ihmisiä palaamaan työmarkkinoille. Tämän odotetaan lisäävän naisten osallistumista työmarkkinoille.
- (11) Virossa julkisten palvelujen saatavuutta ei ole taattu kaikissa kunnissa. Haasteita riittää laadukkaiden palvelujen tarjoamisessa useilla aloilla, kuten liikenteessä, koulutuksessa, vanhusten pitkäaikaishoidossa ja muissa paikallistason sosiaalipalveluissa. Hallitus toimitti maaliskuussa 2016 parlamentille luonnoksen hallintouudistuslaiksi, jolla edistetään paikallishallinnon uudistamista. Uudistuksiin kuuluvat sekä vapaaehtoiset että valtion aloitteesta tehtävät sulautumiset, joiden tavoitteena on tarjota helposti saatavilla olevia laadukkaita palveluja sekä varmistaa tehokkaampi ja pätevämpi hallinto. Muutetussa sosiaaliturvalaissa asetetaan vähimmäisvaatimukset yhdeksälle sosiaalipalvelujen alalle, mutta sen täytäntöönpano on vaarassa, koska kuntien palvelutarjonnassa on puutteita. Ehdotettua paikallishallinnon uudistusta ei ole vielä hyväksytty.

- (12) Viro on EU:n johtavia maita sekä yksityisen että julkisen sektorin investoinneissa BKT:hen suhteutettuna. Maalla on kuitenkin vielä joitakin haasteita investointiympäristön parantamisessa. Viro on toteuttanut toimia pannaakseen täytöntöön osaamisyhteiskuntaan tähtäävän tutkimus-, kehitys- ja innovaatiostrategian ja yrittäjyyden kasvustrategian, jotka yhdessä muodostavat kehyksen älykkäälle erikoistumiselle. Näiden strategioiden välisen hyvän synergian varmistaminen voi auttaa edistämään yksityisiä investointeja tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin. Yritysten tutkimus- ja teknologiainvestoinnit laskivat jo 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2014, eikä Viro todennäköisesti saavuta tavoitteeksi asetettuja 3 prosentin tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestointeja suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Tutkimuslaitosten kanssa yhteistyötä tekeviä yrityksiä on vähän, minkä vuoksi patenttihakemusten määrä on alhainen. Lisäksi viime vuosina Viron teollisuustuotteiden viennin kokonaisrakenne näyttää siirtyneen kohti arvoltaan vähäisempiä tuotteita. Työvoiman vähäisyys ja ammattitaidon puutteet voivat muodostaa esteen investointien lisäämiselle korkean teknologian aloilla.
- (13) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Viron talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2016 maaraportissa. Se on arvioinut myös vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Virolle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Viron finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska EU:n yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2.
- (14) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo, että Viron odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

SUOSITTAA, että Viro toteuttaa vuosina 2016 ja 2017 toimia, joilla se

1. varmistaa korkealaatuisten julkisten palvelujen, erityisesti sosiaalipalvelujen, tarjonnan ja saatavuuden paikallistasolla muun muassa hyväksymällä ja toteuttamalla ehdotetun paikallishallinnon uudistuksen; hyväksyy ja toteuttaa sukupuolten palkkaeroa supistavia toimia, mukaan lukien sosiaaliturvasuunnitelmaan sisältyvät toimet;
2. edistää yksityisiä investointeja tutkimukseen, kehitykseen ja innovointiin, myös vahvistamalla tiedemaailman ja yritysten yhteistyötä.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*
